

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia lipca 2010 r.

**Pan
Zygmunt Wyroślak
Dyrektor Szkoły Podstawowej
im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej**

LLU- LLU-4101-05-02/2010
P/10/064

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie przeprowadziła w Oddziale Przedszkolnym zorganizowanym w Szkole Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej (dalej „Oddział”) kontrolę w zakresie realizacji wychowania przedszkolnego w latach szkolnych 2007/2008 – 2009/2010 (I semestr).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 czerwca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Pozytywną ocenę uzasadniają:

- realizowanie programu wychowania przedszkolnego zgodnego z podstawą programową wychowania przedszkolnego,
- prowadzenie obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci,
- rzetelne prowadzenie dokumentacji przebiegu nauczania (tj. dzienników pracy pedagoga, dziennika indywidualnych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz księgi ewidencji),
- opracowanie wieloletniego planu doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- sporządzanie i terminowe przedkładanie organowi prowadzącemu sprawozdań ze sposobu wykorzystania środków przyznanych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- przeprowadzanie w każdym roku szkolnym kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci w Oddziale.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: niedostosowania Statutu Szkoły do wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, nieokreślenia zasad rekrutacji do Oddziału, przekroczenia maksymalnego limitu dzieci w Oddziale w latach 2008/2009 i 2009/2010, nieprzedstawienia rodzicom programu wychowania przedszkolnego, nieterminowego przeprowadzenia analizy gotowości do podjęcia nauki w szkole, nieprowadzenia indywidualnych teczek dla dzieci objętych pomocą pedagogiczną, nieprawidłowego nanoszenia poprawek w Księdze uczniów.

1. W okresie objętym kontrolą uchwalone przez Radę Pedagogiczną statuty szkoły (z 2007 r., 2008 r. i 2009 r.)² nie zawierały wszystkich uregulowań dotyczących zagadnień związanych z problematyką wychowania przedszkolnego, określonych w Załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół³, z wyjątkiem określenia liczby dzieci w Oddziale.

W statutach nie ustalono:

- 1) celów, zadań oraz sposobów ich realizacji, sposobów sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć, szczegółowych zasad przyprawiania i odbierania dzieci przez rodziców (opiekunów prawnych) lub osoby upoważnione oraz organizacji zajęć dodatkowych (§ 2 ust. 1 pkt 1-5 załącznika nr 1 wym. rozporządzenia);
- 2) organizacji Oddziału przedszkolnego, tj. liczby oddziałów i ich usytuowania, czasu trwania zajęć oraz czasu trwania zajęć dodatkowych (§ 5-7);
- 3) ramowego rozkładu dnia (§ 9 ust.1);
- 4) czasu funkcjonowania Oddziału w ciągu roku (§ 10);
- 5) zakresu zadań nauczycieli oraz innych pracowników związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa dzieciom w czasie zajęć, zakresu zadań nauczycieli związanych z współdziałaniem z rodzicami oraz częstotliwości organizowania z nimi stałych spotkań, planowania i prowadzenia pracy wychowawczo-dydaktycznej oraz odpowiedzialności za jej jakość, prowadzenia obserwacji pedagogicznych wraz z ich dokumentowaniem, współpracy ze specjalistami w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, opieki zdrowotnej i innej (§§ 11 -15);
- 6) szczegółowych zasad rekrutacji dzieci do Oddziału, a także ich praw i obowiązków, warunków pobytu oraz przypadków, w których dyrektor może skreślić dziecko z listy wychowanków (§ 16 ust.3).

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli brak ww. uregulowań nie sprzyjał rzetelnej realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego w Oddziale.

² z dnia: 20.06.2007 r., 12.11.2008 r. i 30.09.2009 r.

³ Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.

Rekrutacja przeprowadzana na zasadzie zapisywania dzieci powodowała, że rodzice do dnia zgłoszenia, nie posiadali informacji, dotyczących warunków jakie dziecko powinno spełnić aby zostało przyjęte.

Określona w Statutach obowiązujących w latach szkolnych 2007/2008 – 2008/2009 liczba dzieci jako „nie większa niż 30 z dopuszczeniem liczby mniejszej” była przyczyną przekroczenia w tych latach limitu liczby dzieci w Oddziale odpowiednio o jedno i dwoje. Zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, liczba dzieci w oddziale przedszkolnym nie może przekraczać 25.

W ocenie NIK, przyjmowanie dzieci ponad limit, nie zapewnia właściwych warunków do realizacji podstaw programowych wychowania przedszkolnego (procesu dydaktyczno-wychowawczego) oraz nie daje gwarancji sprawowania należytej opieki nad grupą przez nauczyciela, któremu powierzono obowiązki prowadzenia zajęć.

2. Organizację Oddziału określał ramowy rozkład dnia, który był zgodny z zawartymi w podstawie programowej wychowania przedszkolnego zalecanymi warunkami i sposobami realizacji oraz programem wychowania przedszkolnego. Ramowy rozkład dnia nie został ustalony na wniosek rady pedagogicznej oraz formalnie zatwierdzony przez Dyrektora, co było niezgodne z postanowieniami § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

3. Treści kształcenia z podstawy programowej były zawarte w realizowanym w Oddziale programie wychowania przedszkolnego, który w roku szkolnym 2009/2010 nie został przedstawiony przez nauczyciela rodzicom, pomimo wymogów określonych w § 15 ust. 1 pkt 1 Załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. W ocenie NIK, niezapoznanie rodziców z programem wychowania przedszkolnego, ograniczało ich prawa w zakresie znajomości zadań z niego wynikających.

4. W okresie objętym kontrolą rzetelnie prowadzono obserwacje pedagogiczne. Ustalono, że diagnoza przedszkolna dzieci nie została przeprowadzana przez nauczyciela na początku roku szkolnego, co było niezgodne z postanowieniami Załącznika nr 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół⁴.

Zaniechanie przeprowadzenia diagnozy na początku roku skraca czas potrzebny na podjęcie działań wspomagających i korygujących rozwój dziecka, co może spowodować

⁴ Dz. U z 2009 r. Nr 4 poz. 17

nieosiągnięcie przez dziecko stanu gotowości do podjęcia nauki w klasie pierwszej szkoły podstawowej.

5. Dla jednego dziecka uczęszczającego do Oddziału objętego pomocą pedagogiczną nie była prowadzona indywidualnateczka, co było niezgodne z § 19 rozporządzenia Ministra Edukacji i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji⁵.

6. Dokumentacja przebiegu nauczania (tj. dzienniki zajęć, dziennik indywidualnych zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, dziennik pracy pedagoga, księga ewidencji, księga uczniów) prowadzona była zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji. Stwierdzone nieprawidłowości w szczególności dotyczyły dokonywania poprawek w Księdze uczniów poprzez zakrektorowanie błędnie wpisanych danych, co naruszało postanowienia § 22 ust. 3 wym. rozporządzenia.

7. Zgodnie z postanowieniami § 6 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków⁶, Dyrektor opracował wieloletni plan doskonalenia nauczycieli oraz terminowo (tj. do dnia 31 marca danego roku) przedkładał organowi prowadzącemu sprawozdania ze sposobu wykorzystania przyznanych środków.

8. W okresie objętym kontrolą Dyrektor, stosownie do postanowień § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁷, przeprowadzał dwa razy w roku kontrolę zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, a sporządzone z przeprowadzonych kontroli protokoły przekazywał do organu prowadzącego.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

⁵ Dz. U. Nr 23, poz. 225

⁶ Dz. U. Nr 46, poz. 430

⁷ Dz.U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm.

- 1) dostosowanie Statutu Szkoły do przepisów rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół,
- 2) nieprzekraczanie dopuszczalnego limitu liczby dzieci w Oddziale,
- 3) ustalanie ramowego rozkładu dnia przez Dyrektora na wniosek rady pedagogicznej,
- 4) zapoznavanie rodziców dzieci przyjętych do Oddziału z realizowanym programem wychowania przedszkolnego,
- 5) przeprowadzanie diagnozy przedszkolnej na początku roku szkolnego, poprzedzającego rok szkolny, w którym dziecko rozpocznie naukę w klasie I szkoły podstawowej,
- 6) prowadzenie indywidualnych teczek dla wszystkich dzieci objętych pomocą pedagogiczną,
- 7) prawidłowe dokonywanie sprostowania błędów w dokumentacji przebiegu nauczania.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.